

Életet lehelnek a szegedi szénhidrogéniparba – Lehetőség vállalkozásoknak

Óriási gáztárolót építenek

Lassú lemerülése ellenére még mindig a legnagyobb olaj- és földgázmező az algyői. Ha elkészül az a hatalmas, föld alatti stratégiai gáztároló, amelynek kialakítását a Mol jövőre kezdi el, szerepe még inkább felértékelődik. A gázt a szabadpiacon vásárolják meg, visszanyomják a föld alatti rétegbe, hogy vészhelyzetben 45 napra az egész ország gázellátását biztosítsa.

Szóreg-1-esnek hívják olajipari berkekben azt a már kimerülőben lévő olajmezőt, amelyből az ország első stratégiai gáztárolóját hozzák létre 2010-ig. A terület a neve ellenére nem Szóreg környékén, hanem az algyői szénhidrogénmező alatt 1600-1800 méter mélyen található – mondta el Holoda Attila, a Mol Nyrt. közép-európai kutatás-termelési igazgatója. A magyarzat az, hogy a szakma az egymás alatti rétegeket, mezőket földrajzi nevekkkel különbözteti meg.

Egyelőre a föld felszínén semmi sem látható a hatalmas beruházásból, csak néhány olaj- és gázkút. Az olajat és a földgáz jelentős részét kitermelték, már csak az úgynevezett párnagáznak megfelelő mennyiség rejtőzik a mélyben, amely többek között a működéshez szükséges nyomást biztosítja. Amikor befejeződik a több mint százmilliárd forintos beruházás, ebbe a rétegbe nyomják vissza a gázt a biztonságos tartalmának megvásárolt 1,2 milliárd köbméter gázt.

Ekkora mennyiség téli időszakban 45 napig, napi húszmillió köbméter kitermelését teszi lehetővé, ami rendkívüli hideg esetén is a teljes hazai fogyasztás 20-22 százalékát képes fedezni. Holoda Attila kijelentette: az orosz-ukrán krízis idején – amikor is Ukrajna nem engedte át az ország területén az orosz gázt, és kritikussá vált itthon a helyzet, több nagyfogyasztót ki kellett kapcsolni – gyorsult fel a döntés meghozatala: stratégiai célú, biztonsági gáztárolóra van szükség. Ez lesz az első ilyen tároló az országban.

A Mol Nyrt. igazgatója hangsúlyozta, hihetetlen nagyságrendű kapacitások mozdulnak majd meg a beruházás során, a térség olaj-

Algyő és a térség szerepe felértékelődik a beruházással

Fotó: Segesvári Csaba

iparhoz kötődő vállalkozásai hatalmas megrendelésekhez jutnak. Ezt hangsúlyozta Botka László, Szeged polgármestere is, aki kifejtette: évek óta nagy kérdés volt, hogy mi lesz a szegedi és algyői szénhidrogén-bányászat sorsa, megmarad-e az iparág. Most, egy ekkora nagyságrendű beruházással újabb évtizedekre bebiztosíthatja magát az idén negyven éves szegedi olajipar.

A Mol Nyrt. a beruházás megépítésének lehetőségét tederen nyerte el. A siker annak is köszönhető, hogy Szegedet jelölték meg: egy olyan mezőt, ahol a meglévő berendezéseket

fel lehet használni, és ahol olyan a kiépült infrastruktúra, hogy az ország bármely pontjára eljuttatható a gáz. A költségeket a Magyar Szénhidrogén-készletezők Szövetsége állja, ennek a szervezetnek a Molon kívül a gázszolgáltatók, az elosztók, a nagykereskedők, de még mi, fogyasztók is adunk hozzájárulást. Nekünk egy forint körüli összeggel kell beszállunk gázköbméterenként. Jelenleg Algyőn közel 800-an dolgoznak, a gáztároló mintegy 50-60 embernek ad majd munkát – 20-30 évre biztosan.

F. K.

NEM TARTÁLY

Gáztároló építéséről hallva a legtöbb embernek az ugrik be, hogy nyilván egy hatalmas föld alatti tartályt helyeznek el 1600 méter mélyen. Nem ez történik, hanem a mostani, ma még termelő mezőbe, a jól záró kőzetrétegek közé nyomják be a gázt. A földgáz ugyanis a kemény szivacsoshoz hasonló kőzet pórusaiban található, onnan termelik ki, 2010-ig tehát ezekbe a pórusokba préselik vissza a gáz halmazállapotú fűtőanyagot. A felszínen csak a működtetéshez szükséges műszaki berendezéseket lehet majd látni.

Eddig Csongrád megyében nem nőtt ugrásszerűen a friss nyugdíjasok száma

Szigorodik a rendszer, olvad a nyugdíj összege

Változik a nyugdíjszámítási és a nyugdíj-folyósítási szabály. Kevésbé éri meg az öregségi nyugdíjkorhatár előtt visszavonulni. Csökken az öregségi nyugdíj induló átlagösszege. Jobban jár, aki tovább dolgozik. Mindezt jelzi: a politikusok hozzákezdtek a nyugdíjrendszer átalakításához.

A nyugdíjkassza hiánya és a demográfiai változások miatt is sürgetővé vált a nyugdíjrendszer megújítása. Az országgyűlés hétfőn módosította a nyugdíjtörvényt.

Nyugdíjba vonuláskor ezentúl

nem az életkor, hanem a munkában töltött idő számít. Ezt életstílus módosításnak nevezi Juhász Mária, az Életet az éveknek nyugdíjasklubok szervezetének megyei vezetője. Így ugyanis azok,

akik negyvenévi munkaviszony után szeretnének megpihenni, ugyanakkora összegű ellátást kapnak, mintha a korhatár elérése után vonulnának nyugdíjba.

A szabályok több ponton szigorodnak. Például a nyugdíjalap meghatározásakor ezentúl nem a bruttó, hanem a nettó bér számít. Az új számítási módszerek miatt mintegy nyolc százalékkal csökken majd a várható nyugdíj. Ugyanakkor a továbbdolgozást is jutalmazza a korrigált törvény. E változások következményeit nem tudja fölmérni az általunk kérdezett szakértő, de elárulta: aki teheti – így például az 1947-ben, vagy azt megelőzően született férfiak, illetve az 1950 előtt született nők zöme – még 2007-ben kérheti a régi szabályok szerinti időskori ellátását.

– Tudomásul veszem a változásokat és alkalmazkodom: tíz éve nyugdíjasként dolgozom, de ezentúl is csak annyi munkát válllok, hogy anyagilag megérem – mondja Tóthné Gera Ágnes, aki egykor iskolaigazgatóként szerzett tapasztalatait, illetve egy tanfolyamon begyűjtött ismereteit kamatoztatja tíz társasház közös képviselőként ellátva. Úgy véli: majd számol és visszavesz a jelenlegi tempóból. Hiszen ezen-

AKTIVIZÁLÁS

Az a célja a kormánynak, hogy minél többen maradjanak a munka frontján és fizessék a járulékat, illetve: a feltöltött pénzalapot egyre kevesebben vegyék igénybe. Eddig épp az ellenkezőjére ösztönözött a rendszer: megérte kilépni az aktív világából és az amúgy alacsony nyugdíjat ilyen-olyan munkát végezve kiegészíteni.

túl a 62 évnél fiatalabb, de nyugdíj mellett dolgozó csak addig kapja meg a nyugdíját, amíg meg nem keresi a minimálbért. Az ellen sem lázadzik, hogy márciustól a nyugdíj mellett dolgozóknak is meg kell fizetnie a keresete után a 8,5 százalékos nyugdíjjárulékat. A megszorító intézkedések az Országos Nyugdíjas Polgári Egyesület elnöke, Aszódi Pál szerint évi százezer forintot vesznek ki a nyugdíj mellett dolgozó idősök zsebéből. Ennek ellenére Tóthné – habitusából és aktivitásából következően is – úgy érvel, hogy aki egészséges, az jobban jár, ha dolgozik.

A múlt év hasonló időszakához képest nem nőtt ugrásszerűen,

Hiányzó láncszemek

ÚJSZÁSZI ILONA

Munkáskéz, meg az öregek gyámolítója lesz a gyerek, ha felnő. A sok gyerek: biztos jövő. Más szavakkal, de valahogy így magyarázta a nagymamám, miért szült hat fiút és egy lányt az apai dédanyám. Ezt az egyszerű természeti törvényt írta fölül a huszadik század modern embere. A nagymamám már csak két gyermeknek, az ő lánya pedig csupán egyetlen leánynak adott életet. Sok a hiányzó láncszem. Ha ez bűn, akkor most itt a büntetés.

Egyre fogy a világ modernizálódó felén a munkára képes és kész sereg. Az okok hosszú láncolatából elég csak kettő láncszemet fölmutatni. Fogy, bár most éppenséggel lassuló ütemben, a magyar népesség: idén szeptemberig 74 ezer 985 gyermek született – 97 ezer 543 egykori gyerek hunyt el. A felnőttek közül pedig eddig a jogosultak 94 százaléka vonult nyugdíjba, még mielőtt elérte volna az erre jogosító 62. életévét. Vagyis már átlagosan négy évvel azt megelőzően kivész a bugyellárisból, mielőtt beletett volna annyi járulékot, amennyit csak bírt.

Amúgy is lyukas az a bugyelláris. Maga az Állami Számvevőszék elnöke figyelmeztetette a honatyákat, hogy csak kilenchről nyugdíj kifizetésére van fedezet a jövő évi költségvetésben. Pedig oly sörény a mi nyugdíjasaink zömének nyugdíja. Például drága, jó édesanyámnak 45 év munka után alig több mint 40 ezer forintot visz a postás. Ennyiből a munkásévek után tétlenkedve pihenni semmiképpen, de még csak szerényen élni sem lehet, legfeljebb tengődni. Az alacsony nyugdíj munkára készlet és kényszerít: kit a ház körüli kertben és a földeken, kit a társasházak dzsungelében.

A lyukas bugyellárisra folt került a nyugdíjtörvény módosításával. Talán több járulékat érkezik és marad a kasszában. De ez néhány apró korrekció. Nem reform. Mert egyik sem hoz olyan változást, ami átrendezné az emberi indítékokat. Például összekötne a generációkat – a szolidaritás láncolatával. Vagy rehabilitálna a nézetet, mely a gyerekekben látja a jövőt.

Nem módosítják a vatikáni szerződést

Nem indokolt a vatikáni szerződés felmondása, felülvizsgálata, tartalmának módosítása – jelentette ki a megállapodás eredményeit és hatásait elemző bizottság, melynek a Szegedi Tudományegyetem Vallástudományi Tanszékének vezetője, Máté-Tóth András is tagja volt.

– A bizottság az 1996-ban kötött szerződést elvi szempontból és az elmúlt tíz év gyakorlati tapasztalatai alapján vizsgálta, és a végrehajtási utasítások szintjén számos tisztázást szükségesnek talált – mondta a tanszékvezető. Az állásfoglalás szerint egyértelművé kell tenni például, hogy a társadalom és az állam számára nem jelent a vallás és az egyház. Ha ugyanis nincs valláspolitikai közmegegyezés, a mindenkori

kormány nem képes hosszú távú, kiegyensúlyozott egyházpolitikai program kialakítására.

Az egyházak finanszírozása jelenleg költségvetésszerű, ugyanis államosított vagyonukért cserébe járadékot kapnak. Az elosztás szempontjai és arányai azonban kaotikusak – állapította meg a bizottság, amely újítást tart szükségesnek az adó egy százaléka felajánlásokkal kapcsolatban is. Szerintük egyszerűbb lenne, ha nem külön papíron, hanem az adóívén kellene jelölni, hogy melyik vallási szervezetet támogatja az adózó.

A bizottság ajánlása szerint minden egyházakat érintő pénzügyi kérdést az államnak függetlenítenie kell a napi politikától. G. ZS.

VÁLTOZÓ NYUGDÍJRENDSZER

A nyugdíjalapot a nettó – adóval és járulékkal csökkentett – keresetből számítják ki, nem a bruttó fizetésből;	2008-tól
az életkor mellett nagyobb súlyt kap a munkában töltött évek száma nyugdíjba vonuláskor;	–
a nyugdíj mellett dolgozóknak 8,5%-os nyugdíjjárulékot kell fizetniük;	2007-től
60 évre emelkedik a nők előrehozott öregségi nyugdíjra jogosító korhatára;	2012-től
szüneteltetni kell a nyugellátás folyósítását annak a 62 évesnél fiatalabb nyugdíjas munkavállalónak, akinek a keresete eléri a minimálbért;	–
várhatóan a tűzoltók, a katonák és a bányászok – tehát a kordelvezményes nyugdíjasok – csak később mehetnek nyugdíjba.	–

Forrás: DM-gyűjtés

DM-grafika

FOGLALKOZTATOTTAK NYUGDÍJ MELLETT 1990–2005

Év	Dél-Alföld	Csongrád megye
1990		
Összes foglalkoztatott	602 441	190 484
55-59 éves	27 205	8 632
60 év fölött	3 937	1 216
2001		
Összes foglalkoztatott	470 875	154 174
55-59 éves	23 326	7 959
60 év fölött	7 759	3 101
2005		
Összes foglalkoztatott	485 816	156 735
55-59 éves	36 098	11 228
60 év fölött	16 736	6 787

Forrás: KSH

DM-grafika

sót százzal csökkent a nyugdíjazásukat, illetve rokkantnyugdíjazásukat kérelmezők száma térségünkben – tudtuk meg Farkas Gusztávól, a Csongrád Megyei Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság nyugellátási főosztályának veze-

tőjétől. Más kérdés, hogy a nyugdíjas munkavállalókat érintő friss változások, illetve a nyugdíjba vonulás szabályainak módosulása várhatóan már 2007 elejétől átrendezi a munkaerőpiacot. Ú. I.